

Objaśnienia wartości przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Barlinek na lata 2014-2023.

Wieloletnią prognozę finansową Gminy Barlinek na lata 2014-2023 sporządzono w oparciu o:

1. „Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja – listopada 2013 r.” ogłoszone przez Ministra Finansów w dniu 5 listopada 2013 r.,
2. „Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego. Aktualizacja – listopada 2013 r.” ogłoszone przez Ministra Finansów w dniu 5 listopada 2013 r.,

Założenia makroekonomiczne i czynniki wpływające na realistyczność prognozy

Zgodnie z art. 227 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2013, poz. 885 z późn. zm.) jednostki samorządu terytorialnego zobowiązane są do sporządzania prognozy kwoty długu, stanowiącą część wieloletniej prognozy finansowej, na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania. Przygotowanie prognozy wymaga przyjęcia założeń dotyczących kształtowania się podstawowych wskaźników makroekonomicznych w tym horyzoncie. Zaleca się, aby jednostki samorządu terytorialnego przygotowując prognozy kierowały się przedstawionymi w niniejszym dokumencie wytycznymi dotyczącymi kształtowania się podstawowych wskaźników makroekonomicznych. Przyjęcie innych założeń dla wskaźników makroekonomicznych od przedstawionych w wytycznych lub niespójnych z tymi założeniami, wymaga przedstawienia szczegółowego uzasadnienia takiego postępowania.

WPF została opracowana przy uwzględnieniu zaleceń Ministerstwa Finansów.

Najważniejsze wskaźniki prezentuje tabela.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
CPI – dynamika średnioroczna	2,4	2,5	2,5	2,5	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,3
PKB, dynamika realna	2,5	3,8	4,3	4,3	4,1	3,8	3,3	3,2	3,1	3,0

Prognozowane dochody i wydatki oraz przychody i rozchody związane z finansowaniem deficytu, a także spłatą długu opierają się na przewidywaniach, co do przyszłych warunków działania gminy, a nie na informacjach pewnych. Realistyczność WPF będzie zależała od wielu czynników, które można podzielić na dwie kategorie: czynniki wewnętrzne to przede wszystkim polityka finansowa miasta i czynniki zewnętrzne to przede wszystkim: przebieg procesów gospodarczych w kraju (stopa bezrobocia, inflacja, poziom PKB, oprocentowanie kredytów bankowych itd.), regulacje prawne obowiązujące samorządy (w tym: stabilność prawa w zakresie gwarantowanych dochodów JST oraz adekwatność tych dochodów w stosunku do wyznaczonych ustawowo zadań; limity zadłużenia, limity wydatków na obsługę długu, zmiany stawek podatku VAT), lokalne potrzeby społeczne i uwarunkowania gospodarcze regionu.

1. Dochody budżetu w latach 2014-2023: dochody budżetu zostały przedstawione w WPF w szczególności wynikającej z art. 226 ufp, tj. w podziale na dochody bieżące i dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży majątku. Określenie wartości ww. dochodów nastąpiło na podstawie szacunków dokonanych dla ważniejszych źródeł ich pochodzenia. Dochody bieżące (wykazane w załączniku Nr 1 poz. 1.1) – oszacowano przy uwzględnieniu podpisanych umów (porozumień) oraz danych historycznych i wskaźników makroekonomicznych, a także informacji z Ministerstwa Finansów i od dysponentów części budżetu państwa. Dochody bieżące są wielkością kształtującą zarówno wynik budżetu bieżącego, jak i limit obciążenia budżetu spłatami zadłużenia. Dochody majątkowe (wykazane w Załączniku Nr 1 poz. 1.2) obejmują dochody z tytułu sprzedaży majątku i przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności oraz dotacje i środki przeznaczone na inwestycje (art. 235 ust. 3). W prognozie wyeksponowane zostały jedynie dochody ze sprzedaży majątku, które podobnie jak dochody bieżące, stanowią wielkość uwzględnianą do obliczenia limitu obciążenia budżetu spłatami zadłużenia, o którym mowa w art. 243 ufp. W latach 2014-2015 uwzględniono także środki stanowiące refundacje wydatków poniesionych w latach ubiegłych na finansowanie projektów realizowanych przy udziale środków unijnych.

Prognozując dochody roku 2014 uwzględniono wszystkie możliwe źródła dochodów własnych, potwierdzenia dotyczące dotacji na zadania zlecone i bieżące zadania własne Gminy. Katalog źródeł pozyskiwania dochodów jest otwarty. W zależności od zainteresowania na rynku nieruchomości mogą być korekty w pozycji prognozowanych wpływów z obrotu mieniem komunalnym. Dlatego też w ciągu roku można i trzeba uaktualniać stronę dochodową budżetu. Na etapie sporządzania projektu uchwały WPF uwzględniono po stronie dochodowej pozyskanie środków z budżetu Unii Europejskiej na zadania inwestycyjne, które kwalifikują się do dofinansowania z tych środków w roku 2014.

2. Wydatki budżetu w latach 2014-2023 (wykazane w załączniku Nr 1 poz. 2): zostały przedstawione w WPF w szczególności wynikającej z art. 226 ufp. Określenie wartości wydatków bieżących i wydatków majątkowych nastąpiło przy uwzględnieniu ograniczeń i limitów określonych w ufp. Proces planowania wydatków bieżących zdeterminowała obowiązująca regulacja art. 242 ufp, która wyklucza możliwość uchwalenia budżetu, w sytuacji, gdy planowane wydatki bieżące są wyższe od planowanych dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki (rozumiane jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu JST, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych). Zasada ta obowiązuje również do wykonania budżetu na koniec roku. Praktycznie we wszystkich latach objętych prognozą, wydatki bieżące były równoważone z pominięciem nadwyżki z lat ubiegłych i wolnych środków, ze względu na brak podstaw do planowania tego rodzaju przychodów w trakcie roku. Sytuacja ta jest efektem dążenia do spełnienia relacji, o której mowa w art. 243 ufp.- relacja limituje obciążenie budżetu spłatami zadłużenia, obowiązuje od 2014 r., niemniej jednak należy zaznaczyć, że opiera się na średniej arytmetycznej z 3 lat poprzedzających rok planowany, stanowiącej różnicę między dochodami bieżącymi powiększonymi o dochody ze sprzedaży majątku a wydatkami bieżącymi. Dla 2014 r. będą to lata 2011-2013. Jest to okres, w którym wydatki bieżące na obsługę istniejącego i planowanego zadłużenia są wysokie ze względu na realizowane i planowane do realizacji przedsięwzięcia inwestycyjne. W celu spełnienia relacji z art. 243 ufp w 2014 r., konieczne było ograniczenie pozostałych wydatków bieżących w okresie poprzedzających rok 2014. Rok 2014 zgodnie z art. 243 ma wpływ na lata 2015, 2016 i 2017. Dokonano weryfikacji wydatków bieżących na 2014 r. w związku z art. 242 ufp. W efekcie zabezpieczono w budżecie 2014 r. minimum do funkcjonowania. Dalsze „ciąćcia” wydatków nie są już obecnie możliwe. Należy wziąć pod uwagę, że wysokość wielu z nich jest niezależna od decyzji władz gminy. Przykładem są tu chociażby kryteria dotowania z budżetu niepublicznych i publicznych jednostek systemu oświaty oraz regulacja płac dla nauczycieli. Wzrost wydatków w tych obszarach nie znajduje pełnego pokrycia w subwencji oświatowej, która jest dochodem bieżącym. Gmina zobowiązana jest także do obligatoryjnego tworzenia w budżecie rezerwy ogólnej i rezerwy celowej na zarządzanie kryzysowe. Rezerwy te w najniższym ustawowym procencie stanowią wydatki bieżące w wysokości ok. 142.000 zł. W związku z powyższym konieczne stało się ograniczenie wzrostu wydatków bieżących i opracowanie prognozy według zaleceń Ministerstwa Finansów. W ciągu roku kwoty wydatków bieżących w kolejnych latach mogą ulec zmianie w poszczególnych grupach. W odniesieniu do wydatków na obsługę długu nie zakłada się żadnych stałych obwarowań w związku ze zmiennością wydatków w tej grupie wynikających z czynników zewnętrznych (m.in. zmiany oprocentowania). Wydatki obejmują odsetki i inne rozliczenia z bankami związane z zaciągniętym i planowanym długiem z tytułu kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji komunalnych, a także odsetki od kredytu w rachunku bieżącym na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu. Odsetki stanowią wielkości szacunkowe określone na podstawie zawartych umów i harmonogramów spłat istniejącego zadłużenia oraz kalkulacji nowych potrzeb kredytowych od 2014 r. Do wydatków roku 2014: przy planowaniu wydatków zostały wzięte pod uwagę reguły fiskalne, podpisane umowy na realizację zadań oraz zaplanowano wydatki niezbędne do funkcjonowania jst.

3. Wynik budżetu w latach 2014-2023 (wykazane w załączniku Nr 1 poz. 3) jest efektem wyżej przedstawionych założeń planistycznych dla dochodów i wydatków: w 2014 roku - różnica między prognozowanymi dochodami, a planowanymi wydatkami na rok 2014 jest ujemna. Zatem wynik finansowy budżetu Gminy jest deficytem budżetowym na kwotę 6.257.787 zł. Gmina nie osiągnęła wystarczających dochodów bieżących na spłatę przypadających w 2014 zobowiązań w związku z tym proponuje się sfinansować z przychodów: zaciągniętych kredytów lub emisji obligacji komunalnych; w latach 2015-2023 jest to nadwyżka budżetu.

4. Przychody lat 2014-2023 (wykazane w załączniku Nr 1 poz. 4) w 2014 roku zaplanowano przychody wpływające na dług publiczny z przeznaczeniem na pokrycie deficytu i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań - przychody z kredytów i emisji obligacji. W kolejnych latach nie zaplanowano przychodów zwiększających dług publiczny, w latach 2015-2017 zaplanowano wolne środki o których mowa w art 217 ustawy o finansach publicznych, w latach 2018 – 2023 budżet jest zrównoważony.

5. Rozchody lat 2014-2023 (wykazane w załączniku Nr 1 poz. 5) zaplanowano przypadające do spłaty w roku 2014 raty zaciągniętych kredytów w wysokości 125.000 zł, pożyczki 75.000 zł, oraz wykup obligacji komunalnych 2.200.000 zł. zgodnie z harmonogramami spłat będącymi załącznikami do umów. Wysokości rozchodów w latach 2014- 2021 według podpisanych umów obrazuje poniższa tabela:

Rozchody wg podpisanych umów

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	OGÓLEM
kredyty/ pożyczki	200 000	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000	52 632	0	627 632
BOS	125 000								125 000
pożyczka WFOŚiGW	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000	52 632		502 632
obligacje	2 000 000	2 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	2 000 000	2 000 000	20 000 000
BS W-wa	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000			6 000 000
PKO BP Warszawa	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	500 000		6 500 000
PKO BP Warszawa			1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 500 000	2 000 000	7 500 000
<i>suma obligacji i kredytów (kapitał)</i>	<i>2 200 000</i>	<i>2 075 000</i>	<i>3 075 000</i>	<i>3 075 000</i>	<i>3 075 000</i>	<i>3 075 000</i>	<i>2 052 632</i>	<i>2 000 000</i>	

6. Długu publicznego w latach 2014-2023 (wykazane w załączniku Nr 1 poz. 6) zobowiązania gminy z tytułu kredytów i emisji obligacji w 2014 roku zaplanowane są w wysokości 29.462.953 zł, w tym z tytułu wykupu wierzytelności 1.147.185 zł. Zgodnie z art. 121 ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych ustawowe wskaźniki limitujące zadłużenie wg art. 169 i 170 „starej” ustawy o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r., gdzie: relacja spłaty zadłużenia do dochodów ogółem nie może przekroczyć 15% i relacja kwoty długu do dochodów ogółem nie może przekroczyć 60% już nie mają zastosowania od 2014 roku, zgodnie z zapisami „nowej” ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. począwszy od 2014 r. mają zastosowanie limity zadłużenia określone w art. 243-244. Na podstawie zawartych w nich zapisów nie można uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty obsługi zadłużenia powiększonej o potencjalne spłaty kwot udzielonych poręczeń i gwarancji do planowanych dochodów ogółem budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu. Relacja, o której mowa w art. 243 ufp, limitująca zadłużenia dla Gminy Barlinek została wyliczona w poz. 9 załącznika Nr 1. Obciążenie budżetu spłatami zadłużenia, czyli lewa strona wzoru z art. 243 ufp, tj. $(R+O)/D$, została obliczona w sposób następujący: spłata rat długoterminowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych + odsetki (w tym od długu krótkoterminowego) + potencjalna spłata kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji) / dochody ogółem. Pozycja $(Db+Sm-Wb)/D$ oblicza dla danego roku relację dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem. Ułamek ten służy do obliczenia prawej strony wzoru z art. 243 ufp, czyli limitu obciążeń budżetu danego roku spłatami długu. Limit obciążenia budżetu spłatami zadłużenia, kosztami jego obsługi oraz potencjalnymi spłatami poręczeń i gwarancji w danym roku budżetowym stanowi średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji określonej w pozycji $(Db+Sm-Wb)/D$ dla danego roku. Im wyższy jest wynik budżetu bieżącego powiększony o dochody ze sprzedaży majątku tym większe możliwości zadłużania i inwestowania. Relacja z art. 243 ufp stanowi różnicę pomiędzy pozycją limitu obciążenia budżetu spłatami zadłużenia a pozycją obciążenia budżetu spłatami zadłużenia. Docelowo może mieć wartości dodatnie lub równe „0” (zero). Do obliczenia relacji z art. 243 w 2014 r. przyjęto: dla 2013r. – wartości planowane na dzień 30 września 2013r., dla lat 2011-2012 wartości wykonane wynikające ze sprawozdań rocznych, w latach 2014-2023 przyjęto wielkości ujęte w WPF w załączniku Nr 1.